

Datum

2019-01-08

Vår referens

Helena Hansson

Utvecklingssekreterare

helena.hansson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Revidering av förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling ASN-2018-21530

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har att uppmärksamma när det sker revideringar i de föreskrifter som tandvårds- och läkemedelsverket beslutar avseende tandvård inom högkostnadsskyddet då det även påverkar nämndens beslut om ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader som enskilda Malmöbor ansöker om för att kunna tillförsäkra sig en skälig levnadsnivå. Med anledning av reviderad föreskrift om statligt tandvårdsstöd som gäller från och med den 15 januari 2019 finns behov av ett par mindre justeringar i arbetsmarknads- och socialnämndens *Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling och som kan ersättas efter prövning enligt socialtjänstlagen (2001:453)*.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner reviderad *Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling och som kan ersättas efter prövning enligt socialtjänstlagen (2001:453)*.

2. Arbetsmarknads- och socialnämnden upphäver den tidigare 2018-03-21 beslutade *Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling och som kan ersättas efter prövning enligt socialtjänstlagen (2001:453)*.

3. Arbetsmarknads- och socialnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse ASN 190130 Revidering av förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling
- Bilaga 1 Tandvårdsförteckning beslutad av ASN 180321
- Bilaga 2 TLV Information om ändringar 15 jan 2019
- Bilaga 3 HSLF FS 2018 23
- Bilaga 4 Ändringsförteckning ASN 190130
- Bilaga 5 Förslag om ny tandvårdsförteckning ASN 190130

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2019-01-09

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2019-01-17

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2019-01-30

Ärendet

Bakgrund och aktualisering

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutade 21 mars 2018 om *Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling*. Förteckningen är ett hjälpmedel för behandlande tandläkare vid upprättande av kostnadsförslag samt för arbetsmarknads- och socialförvaltningen vid prövning av kostnadsförslaget i samband med ansökan från enskild om ekonomiskt bistånd till kostnader för tandvård.¹

Tandvårds- och läkemedelsverket har beslutat om vissa ändringar i föreskriften om statligt tandvårdsstöd. Ändringarna träder i kraft 15 januari 2019, varpå det föreligger behov att revidera den företeckning nämnden tidigare har beslutat om. De ändringar som arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår mot bakgrund av de nya föreskrifterna är att åtgärd 122 stryks och istället ersätts med åtgärderna 127 och 128 i förteckningen. Därutöver föreslås ändringar i den avslutande texten i förteckningen så att det framkommer att tandstött protetik som görs om inom tre år efter slutförandet inte är ersättningsbar vilket innebär att tidsangivelsen förlängs från tidigare två år.

I ärendet redogörs kortfattat för det statliga tandvårdsstödet. Därutöver återges aktuella skrivelser om ekonomiskt bistånd avseende tandvårdskostnader i Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd (SOSFS 2013:1) samt i av arbetsmarknads- och socialnämndens beslutade riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt.

Statligt tandvårdsstöd

Tandvårds- och läkemedelsverket beslutar om vilken tandvård som ska ingå i högkostnadsskyddet, hur hög ersättningen ska vara samt referenspriser för olika tandvårdsåtgärder. I sitt arbete utgår tandvårds- och läkemedelsverket från lagen om statligt tandvårdsstöd (2008:145) och grundläggande prioriteringsprinciper om människovärde, behov, solidaritet och kostnadseffektivitet på samma sätt som inom övrig hälso- och sjukvård.

Tandvårdsstödet ska lämnas för förebyggande tandvård samt för tandvårdsbehandling som bidrar till att:

- åtgärda smärta eller sjukdomar
- ge förmåga att äta, tugga eller tala utan större hinder
- ge ett utseendemässigt godtagbart resultat

Vid val av olika behandlingar ska de som bevarar munnens vävnader, det vill säga, tänder, slemhinnor och käkben prioriteras. Behandlingens kvalitet och hållbarhet ska vägas mot kostnaden.

All tandvård ingår inte i högkostnadsskyddet, till exempel kosmetisk tandvård eller behandling där nyttan av den inte kan visas.

¹ ASN-2017-1884, Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet ”nödvändig tandvårdsbehandling”

Riksdag och regering beslutar om de övergripande reglerna för det statliga tandvårdsstödet. Utöver Tandvårds- och läkemedelsverket har flera andra myndigheter ansvar för det statliga tandvårdsstödet. Försäkringskassan betalar ut tandvårdsstödet. De ansvarar också för att informera såväl personal inom tandvården som patienter om tandvårdsstödet och de regler som gäller. Socialstyrelsen föreskriver om vilka regler som gäller för de olika patientgrupperna som får ta del av det särskilda tandvårdsbidraget. Förutom det statliga tandvårdsstödet, finansierar landstingen ytterligare stöd för vissa patientgrupper.²

Socialstyrelsen allmänna råd om ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader

Socialstyrelsen anger följande om ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader i allmänna råd (SOSFS 2013:1)³;

Tandvård

Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till skäligen kostnader för nödvändig tandvård. Hit räknas också förebyggande åtgärder mot karies och tandlossning. Nämnden bör i regel grunda sin bedömning på behandlande tandläkares val av åtgärd och vad denne anser vara nödvändig tandvård. Nämnden bör väga in om biståndsbehovet beräknas bli kort- eller långvarigt.

Förutom rent medicinska aspekter bör socialnämnden beakta de sociala konsekvenser som kan uppstå vid utebliven tandvård. Socialnämnden bör kunna ställa krav på att en tandläkarkonsult anlitas, om behandlingskostnaderna är höga eller om det finns olika behandlingsalternativ.

Om behovet av tandvård är akut, bör socialnämnden inte ställa krav på att den enskilde ansöker om ekonomiskt bistånd före behandlingen.

Om tandvård i Arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Nämndens *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* omfattar skrivningar om kostnader för tandvård. Målet för tandvårdsbehandlingen ska vara att lindra värk/ smärta, att godtagbar tuggförmåga uppnås samt att patienten ges möjlighet att fungera socialt. Följande är angivet i riktlinjerna;

Tandvård

Kostnad för akut tandvård, d v s behandling som måste utföras omedelbart, beaktas som godtagbar utgift utan att kostnadsförslag inhämtas om den enskilde i övrigt är berättigad till ekonomiskt bistånd. Det krävs dock att det är styrkt att behandlingen avsett akut tandvård genom notering på tandvårdsräkningen eller på annat sätt.

Nödvändig tandvård avser sådan tandvård som framgår av särskild beslutad åtgärdsförteckning. Förteckningen är avsedd som ett hjälpmedel för tandläkaren vid

² Information om ändringar i föreskriften om statligt tandvårdsstöd, till den 15 januari 2019, Tandvårds- och läkemedelsverket

https://www.tlv.se/download/18.500ea4181641067957a6cff2/1529564066941/Information_om_andringar_15_jan_2019.pdf

³ Socialstyrelsens allmänna råd om ekonomiskt bistånd, <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2013/2013-3-13>

upprättande av kostnadsförslag samt för arbetsmarknads- och socialförvaltningen vid prövningen av kostnadsförslaget. Ekonomiskt bistånd bör endast utgå till nödvändig tandvård enligt förteckningen. Avsteg från denna regel får dock göras om det finns synnerliga skäl utifrån en helhetsbedömning av det enskilda ärendet.

Ekonomiskt bistånd utgår i princip inte till kostnad som uppstått på grund av att en person uteblivit från bokad tid. Denna kostnad ska tandläkaren alltid debitera den enskilde.

Vid bedömningen av bistånd till tandvård ska särskilt beaktas vid vilken tid den sökande kan beräknas bli självförsörjande. Om biståndsbehovet är kortvarigt bör endast akut tandvård beviljas.

Ekonomiskt bistånd till tandvårdskostnader beviljas mot villkor att den aktuella behandlingen genomförs och att kvitto/ faktura på utförd behandling uppvisas. Vidare är ett villkor att den sökande vid den tidpunkt kostnaden uppstår, eller då fakturan förfaller till betalning, inte själv kan tillgodose behovet och är berättigad till bistånd i övrigt enligt 4 kap. 1 § SoL.

Huvudregeln är att rätten till bistånd avseende kostnad för tandvård prövas månadsvis i samband med handläggning av ansökan om fortsatt försörjningsstöd. Tandvårdsräkning inlämnas månadsvis efter varje behandlingstillfälle. Om bistånd beviljas till hela tandvårdskostnaden bör utbetalning ske mot kvitto eller faktura efter varje behandlingstillfälle.

I de fall socialtjänsten begär in kostnadsförslag inklusive röntgenbilder, men bistånd inte beviljas till tandvårdskostnader ska eventuell kostnad för begärd kopia av röntgenbilder ersättas.

Nu aktuellt behov av revidering av förteckning

Tandvårds- och läkemedelsverket har sammanfattat de ändringar som de flesta inom tandvården kommer att komma i kontakt med som följande⁴;

- Förtydliganden i åtgärderna för basundersökning,
- Åtgärd 122 för delstatus tas bort och ersätts med två nya åtgärder, 127 och 128 för delstatus av olika storlek,
- En ny åtgärd för integrerad distans/ kopplingskomponent vid separat implantatstött krona tillförs
- Omgörningstiden ändras till tre år för de åtgärder där den tidigare varit två år.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att det är de två översta punkterna som berör tandvårdsåtgärder som mer frekvent är aktuella för nämnden att utreda rätten till ekonomiskt bistånd för. De ändringar som arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår nämnden fatta

⁴ Information om ändringar i föreskriften om statligt tandvårdsstöd, till den 15 januari 2019, Tandvårds- och läkemedelsverket.

https://www.tlv.se/download/18.500ea4181641067957a6cff2/1529564066941/Information_om_ändringar_15_jan_2019.pdf

beslut om är att;

- åtgärd 122 stryks och istället ersätts med åtgärderna 127 och 128 i förteckningen över nödvändig tandvårdsbehandling, samt att
- den avslutande texten i förteckningen ändras så att det framkommer att tandstött protetik som görs om inom tre år efter slutförandet inte är ersättningsbar vilket innebär att tidsangivelsen förlängs från tidigare två år.

I *Föreskrifter om ändring i Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2008:1) om statligt tandvårdsstöd (HSLF-FS 2018:23)* finns komplett beskrivning av respektive åtgärd samt aktuella referenspriser.⁵

I bilaga 4 redogörs för de ändringar som revidering av arbetsmarknads- och socialnämndens *Förteckning över åtgärder som ingår i begreppet nödvändig tandvårdsbehandling och som kan ersättas efter prövning enligt socialtjänstlagen* föreslås omfatta. Färgmarkering av enbart åtgärdsnummer markerar att beskrivning av åtgärden förändrats i HSLF-FS 2018:23 men att arbetsmarknads- och socialnämnden inte bedömt att det finns behov att omformulera åtgärden i förteckningen. Färgmarkerad rad i kolumnen *Förslag på revidering* innebär förändring i den åtgärdsförteckning som nämnden föreslås besluta om.

Ansvariga

Petra West Stenkvisst Enhetschef

Katarina Lindeberg Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef

⁵ https://www.tlv.se/download/18.500ea4181641067957a6c710/1529563359470/hslf_fs_tandvard_2018_23.pdf